

**CANCELARIA DE STAT
A REPUBLICII MOLDOVA**

Nr. 08-01/2
44 iulie 2013

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

Se prezintă Parlamentului, spre examinare, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la petiționare nr.190-XIII din 19 iulie 1994, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 431 din 28 iunie 2013.

Autoritatea publică responsabilă de prezentarea proiectului de hotărîre nominalizat – Ministerul Justiției.

Anexă:

- Hotărîrea Guvernului în limbile română și rusă – 2 ex;
- proiectul de lege în limbile română și rusă – 1 ex;
- nota informativă – 1 ex.

Secretar general al Guvernului

Victor BODIU

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 431

din 28 iunie 2013

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
și completarea Legii nr. 190-XIII din 19 iulie 1994
cu privire la petiționare**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea și completarea Legii nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Articol unic. – Legea nr.190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.6-8, art.23), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 8:

la alineatul (1), după cuvîntul „zile” se introduce, în ambele cazuri, cuvîntul „lucrătoare”, iar în final se completează cu cuvintele „, , cu excepția prevederilor alin. (4) și (5)”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Termenul de examinare a petiției poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile lucrătoare de către conducătorul organului corespunzător dacă:

a) sînt necesare consultări suplimentare pentru întocmirea răspunsului la petiție;

b) petiția se referă la un volum mare de informații ce urmează a fi examinate și selectate pentru întocmirea răspunsului.”;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Petițiile care conțin elemente de extranietate se examinează în termen de pînă la 90 de zile lucrătoare, în funcție de circumstanțele cazului, cu condiția ca, în termen de 30 de zile lucrătoare, petiționarului să-i fie expediat un răspuns, prin care să fie informat despre măsurile întreprinse în vederea soluționării petiției sale. În cazul în care petiționarul nu este de acord cu răspunsul primit, el este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ în modul stabilit.”

2. Articolul 9:

la alineatul (1), cuvîntul „ea” se substituie cu cuvintele „originalul petiției”, iar cifra „3” se substituie cu cifra „5”;

se completează cu alineatele (1¹) - (1³) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul în care petiționarul adresează aceluiași organ sau aceleiași persoane oficiale concomitent și/sau consecutiv mai multe petiții, sesizînd aceeași problemă, acestea se vor comasa, petiționarul urmînd să primească un singur răspuns, care trebuie să facă referire la toate petițiile primite.

(1²) În cazul în care decizia referitoare la chestiunile sesizate în petiție ține de competența mai multor organe sau persoane oficiale, o copie a acesteia se expediază, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, organelor și/sau persoanelor oficiale corespunzătoare, pentru a se expune pe marginea petiției înaintate.

(1³) Organul sau persoana oficială, concomitent cu remiterea petiției pentru examinare altui organ și/sau persoane oficiale care au ca atribuții rezolvarea chestiunilor sesizate, poate, în caz de necesitate, să solicite de la organul sau persoana oficială indicată răspunsul cu privire la examinarea petiției.”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În cazul în care, conform interdicției prevăzute la alin. (2), nu este posibilă remiterea petițiilor pentru examinare organului sau persoanei oficiale în a căror competență intră soluționarea chestiunilor sesizate în petiții, acestea se restituie petiționarului. Răspunsul prin care petiționarului i se restituie petiția se consideră răspuns la cererea prealabilă și petiționarul este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ în modul stabilit.”

3. Articolul 10 se completează cu alineatele (3) - (5) cu următorul cuprins:

„(3) Organul sau persoana oficială sînt în drept să nu examineze în fond petițiile care conțin un limbaj necenzurat sau ofensator, amenințări la securitatea națională, ordinea publică, la viața, sănătatea persoanei oficiale, precum și a membrilor familiei acestuia.

(4) Petițiile care conțin amenințări la securitatea națională, ordinea publică, la viața, sănătatea persoanei oficiale, a membrilor familiei acestuia, precum și amenințări în adresa altor organe și/sau persoane oficiale sau grupuri de persoane se vor remite organelor de drept competente.

(5) Dacă textul petiției nu este lizibil și nu poate fi citit sau petiția conține informații insuficiente și neconcludente pe marginea problemei abordate, aceasta nu se examinează de către organul sau persoana oficială, fapt despre care este informat petiționarul, cu expunerea motivului neexaminării, în cazul în care numele și adresa indicate pot fi citite.”

4. La articolul 11:

litera d) se completează în final cu textul „dacă aceasta nu aduce atingere intereselor, drepturilor și libertăților altor persoane”;

litera e) se completează în final cu textul „și/sau înștiințarea despre remiterea petiției organului sau persoanei oficiale, de competența cărora este soluționarea problemelor abordate”;

se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) să solicite în scris sau în formă electronică sistarea examinării petiției”.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 190-XIII
din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare a fost elaborat de către Ministerul Justiției, întru executarea extrasului din procesul-verbal nr. 29 al ședinței Guvernului Republicii Moldova din 23 august 2012 privind analiza practicii internaționale în domeniul soluționării petițiilor cetățenilor cu necesitatea modificării cadrului normativ în vigoare, pentru eficientizarea procesului de examinare a petițiilor și excluderea dublărilor în examinarea și întocmirea răspunsurilor.

Argumentare-necesității de reglementare

La elaborarea proiectului de lege în cauză a fost studiată practica internațională în domeniu a Suediei, Spaniei, Franței, Germaniei, Estoniei, Bulgariei, României etc.

Concomitent, întru executarea extrasului procesului-verbal menționat, Ministerul Justiției a expediat autorităților administrației publice centrale scrisoarea nr. 03/7383 din 07.09.2012 prin care a solicitat prezentarea informației privind procedura examinării petițiilor și asigurării dreptului la petiționare, cu identificarea eventualelor probleme (deficiențe) și recomandarea propunerilor (soluțiilor) pentru depășirea situației, cu eventuale propuneri de modificare a cadrului normativ relevant. Propunerile parvenite de la autoritățile publice au fost examinate de către Ministerul Justiției.

Un prim aspect, reglementat de proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare este modificarea alineatului (1) al articolului 8 prin completarea cu cuvântul „lucrătoare”, care are drept scop stabilirea unei termenologii unice a Legii cu privire la petiționare cu termenologia utilizată în actele normative naționale. Pentru a exclude caracterul discreționar al normei alineatului (2) a articolului 8, aceasta a fost expusă în redacție nouă, prin care s-a stabilit expres cazurile când termenul de examinare a petiției poate fi prelungit de către conducătorul organului respectiv. La fel, articolul 8 a fost completat cu alineatul (5), care prevede procedura examinării petițiilor ce conțin elemente de extranietate. În practică sunt situații când pentru examinarea petițiilor este necesară solicitarea de informații de la misiunile diplomatice și consulare de peste hotare sau cele acreditate în Republica Moldova, care la rândul lor, la fel, urmează să obțină informațiile respective din țările de origine, fapt ce necesită timp și duce la imposibilitatea respectării termenului prevăzut de Legea cu privire la petiționare pentru examinarea definitivă a petiției și condiționează litigii în instanța de judecată. În unele state comunitare termenul de examinare a petițiilor este „cât de curînd posibil” sau „cel târziu în termen de un an” (Elveția), „maxim de 6 luni” (Austria).

Un alt aspect reglementat de proiectul de lege este substituirea cifrei „3” prin cifra „5” din articolul 9, deoarece sunt frecvente cazurile ce pot din momentul intrării și înregistrării petiției în cadrul autorității, și pînă la repartizarea acesteia executorului, trece o perioadă de 2-3 zile, iar uneori și mai mult. Astfel, deseori apar litigii în instanța de judecată cu invocarea nerespectării termenului de expediere a petiției altui organ. În unele state europene acest termen este de 5 zile (România) și 10 zile (Spania).

Unele petiții adresate autorităților și/sau persoanelor oficiale se dublează, iar în unele cazuri petițiile parvenite în adresa autorității sau remise nu țin de competența acesteia, fiind atribuite doar după anumite criterii „domeniul social”, „domeniul cultural” etc. Prin urmare, întru evitarea uror astfel de impedimente articolul 9 din Legea cu privire la petiționare a fost completat cu alineatele (1¹), (1²), (1³) și (3) prin care s-au instituit norme ce reglementează:

- procedura de comasare a petițiilor în cazul în care, petiționarul adresează aceluiași organ sau persoane oficiale mai multe petiții sesizînd aceeași problemă;
- procedura de transmitere a petiției, conform competenței altui organ și/sau persoane oficiale;
- modul și procedura de examinare a petițiilor în cazul în care, decizia referitoare la

chestiunile sesizate în petiție ține de competența mai multor organe sau persoane oficiale;
- necesitatea solicitării de către organul sau persoana oficială, concomitent cu remiterea petiției pentru examinare altui organ sau persoane oficiale, răspunsului cu privire la examinarea petiției.

Alineatul (3) a articolului 9 al proiectului de lege stabilește prevederi referitoare la remiterea petițiilor petiționarului cu explicarea dreptului acestuia de a ataca acțiunile ori deciziile respective în instanța de contencios administrativ în modul stabilit, dacă nu este posibil remiterea petițiilor pentru examinare organului sau persoanei oficiale, de competența cărora ține soluționarea chestiunilor sesizate în petiții, acestea se remit petiționarului.

În procesul de examinare a petițiilor parvenite în adresa organelor și/sau persoanelor oficiale examinatorul se confruntă cu un șir de probleme, cum ar fi: petiția conține informații insuficiente și neconcludente pe marginea problemei abordate, textele unor petiții nu sunt lizibile având un text care nu poate fi deslușit, conținutul unor petiții este lipsit de coerență, motiv ce a determinat completarea articolului 10 din Legea cu privire la petiționare cu alineatele (3) și (5). Având în vedere că alineatul (3) al articolului 10 din proiect reglementează procedura examinării petițiilor care conțin amenințări la securitatea națională, ordinea publică la viața, sănătatea persoanei oficiale, precum și a membrilor familiei acestuia, prin alineatul (4) a fost instituită o normă ce impune organul sau persoana oficială remiterea petițiilor care conțin amenințări la securitatea națională, ordinea publică la viața, sănătatea persoanei oficiale, a membrilor familiei acestuia, precum și amenințări în adresa altor organe și/sau persoane oficiale sau grupuri de persoane, organelor de drept competente.

Articolul 11 lit.d) din Legea cu privire la petiționare reglementează dreptul petiționarului de a lua cunoștință de materialele examinării petiției, însă nu asigură garantarea intereselor, drepturilor și libertăților altor persoane, în cazul în care petiționarul i-a cunoștință cu materialele examinării petiției, ceea ce a determinat completarea lit.d) al articolului 11 cu norma ce garantează apărarea intereselor, drepturilor și libertăților terțelor persoane.

Având în vedere că, Legea cu privire la petiționare se completează la articolul 9 cu alineatul (1²) care stabilește că, în cazul în care, decizia referitoare la chestiunile sesizate în petiție ține de competența altui organ și/sau mai multor organe ori persoane oficiale, o copie a acesteia, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, se expediază organului/organelor ori persoanei/persoanelor oficiale corespunzătoare, respectiv, a apărut necesitatea completării lit.e) a articolului 11 cu prevederea prin care să se reglementeze dreptul petiționarului de a primi înștiințare despre redirecționarea petiției organului sau persoanei oficiale, de competența cărora ține soluționarea problemelor abordate.

Prin Legea cu privire la petiționare petiționarului îi este garantat dreptul de a depune, în scris sau în formă electronică organului sau persoanei oficiale petiția, respectiv, este necesar de a-i garanta dreptul de a solicita, în scris sau în formă electronică sistarea examinării petiției, decizie ce aparține în exclusivitate doar petiționarului. Astfel, a apărut necesitatea completării articolului 11 din Legea cu privire la petiționare cu litera g), care statuează acest drept al petiționarului.

Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ

Scopul și obiectivul urmărit prin adoptarea actului legislativ este suplinirea și desăvârșirea normelor în materia examinării petițiilor, precum și întregirea cadrului legal privind examinarea petițiilor și procedura evitării dublărilor în examinarea acestora.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de față nu atrage cheltuieli financiare.

Rezultatele expertizei juridice

Proiectul este compatibil cu prevederile actelor legislative și normative care reglementează domeniul în cauză și corespunde exigențelor tehnicii legislative.

Respectarea transparenței în procesul decizional

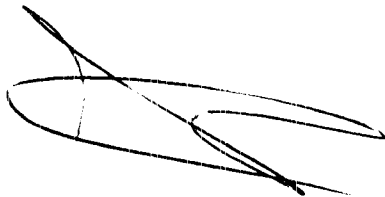
Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare* la data de 10 ianuarie 2013.

Opiniile autorităților care au avizat proiectul de act normativ: Rezultatele pozitivelor și ale expertizelor ordonate

Proiectul a fost coordonat cu toate autoritățile publice centrale, precum și cu societatea civilă. În adresa Ministerului Justiției au fost remise opiniile, comentariile și recomandările ale 22 de autorități și organizații, dintre care 11 susțin proiectul fără obiecții. Obiecțiile și propunerile autorităților au fost incluse în sinteza anexată la proiect care au fost luate în calcul la definitivarea proiectului.

Proiectul de lege a fost expediat Centrului Național Anticorupție pentru aprecierea nivelului coruptibilității. Prin scrisoarea nr. 06/775 din 04 martie 2013, Centrul Național Anticorupție a expediat Ministerului Justiției raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, prin care a constatat lipsa de coruptibilitate și incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție.

Ministru

Oleg EFRIM